

τατάξω τὰ ὄνειρά μου—εἶπα ἐξεληθών. Ὁ ὄριζων εἶνε πολὺ στενὸς καὶ τὰ ὄνειρά μου πολὺ μεγάλα.. εἰς τὰς Στήλας, εἰς τὰς Στήλας!..

Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μετ' ὀλίγον πρὸ τοῦ Ὀλυμπίου... ἀναπνέω, περιπατῶ ζωηρῶς... ἐπαναλαμβάνω καὶ κατατάσσω τὰ ὄνειρά μου... ἐκτυλίττω τὰ σχέδιά μου, καὶ μετὰ χίλια πρῶθ' ὄστερα δὲν ἐννοῶ ὅτι δὲν τελειώνουν ποτὲ ὡς ἀποτελοῦντα κύκλον ἄνευ ἀρχῆς καὶ τέλους... Ἐν τούτοις οὐδὲν εὕρισκα δύσκολον, οὐδὲν ἀκατόρθωτον... εἶμαι νεώτατος, ἔλεγον, βλαξὶ δὲν εἶμαι, ἔχω θέλησιν, καὶ εἶμαι μὲν ὄρφανός, ἀλλ' ἔχω πολλοὺς καὶ ἰσχυροὺς προστατάς... αἰμοί! δὲν εἶχον εἰσέτι ἀναγνώσει τὰς ἐξῆς γραμμὰς τοῦ Ἄϊνε· «Δὲν ἐδίστασαν (οἱ πατρικοὶ φίλοι) νὰ μοὶ δώσουν ἀξιολόγους συμβουλὰς· μὲ διεβεβαίωσαν περὶ τῆς ἀγάπης των καὶ μοὶ ὑπεσχέθησαν προστασίαν. Ἐν τούτοις μεθ' ὅλα ταῦτα θὰ ἀπέθνησκον τῆς πείνης ἂν δὲν ἀνεμιγνύετο εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, εἰς ἀξιόλογος ἄνθρωπος... Μοὶ ἔδωκε νὰ φάγω... Ὅχι τῶ ἦμαι εὐγνώμων διὰ βίου. Τί κριμα ὅμως, νὰ μὴ δύναμαι νὰ τὸν ἐναγκαλισθῶ... διότι ὁ ἀξιότιμος οὗτος ἄνθρωπος εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος».

Ἄλλ' ἔφθασα πλέον πρὸ τῆς γεφύρας τοῦ Σταδίου... ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη δύσει... τὸ φῶς ἦτο ἀμυδρότατον ἢ μᾶλλον ἦτο σκότος σχεδόν, μάρτυρες μου ἔστωσαν αἱ νυκτερίδες, αἱ γλαυκὲς καὶ πάντα τὰ νυκτοβία... Ἄλλὰ τί βλέπω!.. Μελανεῖμων ἀμαζῶν προηγεῖται ἐμοῦ 100 περίπου βήματα... ὁ ἄλλ' πνέων ἄγει καὶ φέρει τὴν ποδῆρη ἐσθῆτά της καὶ τὸν λεπτόν καὶ μακρὸν ἐπενδύτην της... ὁ ῥομαντικὸς θροῦς αὐτῶν φθάνει μέχρι τῶν ὠτων μου... ἡ ξανθὴ καὶ μακρὰ κόμη της λυτὴ κυματίζει εἰς τοὺς ὦμους της... φέρει μικρὸν καὶ μέλαν πιλίδιον ἄνευ οὐδενὸς κοσμημάτος... Γελοῖτε, ἔχων τις τοιαύτην κόμην ἔχει ἀνάγκην κοσμημάτων;!

Τρέξετε καλλιτέχναι... μὴ ἀφίνετε τὸ πρότιπον αὐτὸ νὰ φύγη... θὰ σὰς ἀπαθανάτιση... ἡ δόξα σας ἐκατὸν μόνον βήματα προηγεῖται ἐμοῦ... Ἰδοὺ, εἶπον, τὸ ἰδανικόν μου... ἰδοὺ ὁ ἔρωσ μου... «οἰαδῆποτε καὶ ἂν ἦσαι, θὰ σὲ ἀγαπήσω... σὲ ἀγαπῶ... σὺ θὰ ἦσαι ἡ Γρατσιέλλα μου, ἡ Φαυραρίνα μου, ἡ Λαύρα μου, ἡ Ἰουλία μου, ἡ Βιργινία μου»...

Ὅπισθ' τὰ ἰδανικά μου καὶ τὰ ὄνειρά μου πάντα... θὰ προηγηθῆ πάντων ὑμῶν ὁ ἔρωσ... Σὺ, ἄστρον μου, θὰ ἐνθαρρύνῃς τὰς μελέτας μου! τὸ μεϊδιάμα σου καὶ ἡ θωπεία σου, θεότης μου, θὰ διακλύῃ τὰς θλίψεις μου... τὸ δὲ φίλημά σου, ἀγία μου καλλονή, θὰ μὲ διδάσκη τί εἶνε ἐπίγειος εὐτυχία!!...

Ἡ ἀμαζῶν ἐντούτοις ἐβάδιζεν ἀμαζωνικώτατα... ἐγὼ δὲ ποῦ νὰ τὴν φθάσω!! Νὰ τῆς φωνάξω «στῆθι γόησσα!» ὄχι... ἐσκέφθην,

τοῦτο θὰ ἦναι ἀπότομον καὶ προσβλητικόν... Ὅχι τὴν φθάσω... ὅπου καὶ ἂν τὴν φθάσω... θὰ τὴν ἴδω καὶ... καὶ τότε βλέπομεν... Ἐν τῶ μεταξύ ἐν τούτοις ἄς συνθέσω τὸ πρῶτον μου ποίημα εἰς τὴν ἀγνωστον...

«Σὲ ἀγαπῶ μὲ ἔρωτα πλατωνικόν καὶ θεῖον...

Ὡς Πυγμαλίων...

Ὡ ἀγνωστός μου καλλονή, ὦ καλλονή ἀγία
Καὶ οὐρανία...»

*

**

Ἄρκει... ἀρκει... ἐσκέφθην, ἄλλοτε τὸ τελειώνω. Ἰδοὺ, τώρα δὲν ἀπέχω πλέον πολὺ αὐτῆς... διότι παραδόξως ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον πρὸ τοῦ κτιρίου αὐτοῦ, ἕως διὰ νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τοῦ ἀστέρος ἐκείνου... ἄς ἀποκαλυφθῶ καὶ ἄς προσποιηθῶ ὅτι ἀπευθύνομαι πρὸς τὴν ἀνατέλλουσαν Σελήνην ἀπαγγέλλων μεγαλοφώνως τὸν τελευταῖον στίχον... Ἐμπρός...

Ὡ! ἀγνωστός μου καλλονή! ὦ καλλονή...

Φρίκη!... ἐστράφη. Τί βλέπω!!! ἔχει βυθιστῆν γενειάδα καὶ φοβερὸν μύστακα...

Φεῦ! ἡ ἀγνωστός μου... ἡ λατρεία μου... ἦτο Ριζαρίτης!!

— Τί ἔχεις!... μοῦ λέγει ἀγρίως...

— Τίποτε... δὲν ἔχω... εἶχα...

— Μοῦ φαίνεται οὔτε εἶχες οὔτε ἔχασες, γάργα!...

Μεταβολή, ἐαυτὲ μου... τρέξε μήπως ὁ σεβασμιώτατος μαθητὴς τοῦ Ριζαρείου σχολῆς σοῦ τῆς βρέξῃ!!... ἔτρεξα...

V

Ἦμιν πλέον ἐκτὸς βολῆς... ὅτε ἐστάθην... ἀνέπνευσα... ἐθυμήθην ὅτι πεινώ καὶ ἔφθασα εἰς τὴν οἰκίαν μου ὅπου μὲ περιέμενε ἡ τράπεζα καὶ ἡ καλὴ μου μήτηρ...

Αὐτὸς ἦτο ὁ πρῶτός μου ἔρωσ!...

Ἄρα γε δὲν ἦτο καὶ ὁ τελευταῖος;!

Οὕτω ἐναυάγησε τὸ πρῶτον ὄνειρον.

Ἄρα γε δὲν ἐναυάγησαν καὶ ἄλλα;!

Ἀπαντήσατε σεῖς, φίλοι μου, εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο... σεῖς, οἵτινες μετὰ τριῶν ἐτῶν δικηγορικὴν ζωὴν μὲ συνεχάρητε διορισθέντα ὑπουργικὸν γραμματέα, καὶ μετὰ τριῶν μηνῶν νέαν ζωὴν μὲ συνελυπήθητε παυθέντα...

Δ. Γρ. Κ.

Η ΗΜΙΣΕΛΗΝΟΣ

Ἐπὶ τινων βυζαντινῶν νομισμάτων φαίνεται ἔθνη μὲν ἡ Ἀρσενίς, βαστάζουσα τῶρον καὶ φαρῆτρον, ἔθνη δὲ ἡ ἡμισέληνος καὶ ὑπεράνω αὐτῆς ἄστρον. Κατὰ τὸν 15 αἰῶνα γενόμενοι οἱ Τοῦρκοι κύριοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκόσμησαν διὰ τῆς ἡμισέληνου τὰς ἄκρας τῶν μινιαρῶν καὶ τὰς σημαίας αὐτῶν. Τούτου ἕνεκεν ὑπέθεσαν πολλοὶ, ὅτι, μετὰ τὴν ἄλωσην τῆς πόλεως, ἀνέλαβον οἱ Τοῦρκοι ὡς ἴδιον ἐθνικὸν σύμβολον τὸ

παλαιὸν σύμβολον τοῦ Βυζαντίου. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συνέταξε πολλοῦ ἀξίαν διατριβὴν ὁ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Κοπεγχάγης καθηγητὴς τῆς ἱστορίας κ. Σχιέρν. Διακμφισθητῶν τὴν ὑπόθεσιν, παρατηρεῖ ἐν πρώτοις, ὅτι οἱ Τούρκοι οὐδέποτε οὐδαμῶς ἐπεδειξάντο σεβασμὸν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα, κατέστρεψαν δὲ βυζαντικῶς τὰ καλλιτεχνικὰ μνημεῖα τῶν τε ἀρχαίων καὶ τῶν μέτων αἰώνων. Ὑπάρχει βεβαίως περίπτωσις, ἐμπειδοῦσα ὀπωσθήποτε τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνην, ἡ ἐξῆς· Πιστὸς θιασώτης τοῦ τελευταίου τῶν Παλαιολόγων ἦτο ὁ βενετὸς εὐπατριδῆς Νικόλαος Βάρδαρος, γενναίως πρὸς τοὺς μαχητὰς Μωάμεθ τοῦ Β' ἀγωνισάμενος, καταλιπὼν δὲ μακρὰν ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀμύνης τῆς πόλεως. Ὁ βενετὸς ἱστοριογράφος, περιγράφων τὴν μηνὴ μαῖου 1453 νυκτερινὴν ἐπίθεσιν τῶν Τούρκων, μνημονεύει προφητείας, ἥτις ὑπὸ τούτου μὲν ἀναφέρεται εἰς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον, κατὰ μείζονα δὲ πιθανότητα ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκ τινος ἐπεισοδίου, ὅτε τὸ Βυζάντιον ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ τοῦ Φιλίππου Μακεδόνος. Κατὰ τὴν προφητείαν, ἡ Κωνσταντινούπολις δὲν θὰ ἠλίσκετο ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνέτελλεν εἰς τὸν ὀρίζοντα τοσοῦτον ἐσκοτισμένη ἡ πλησιφαῆς σελήνη, ὥστε νὰ γεῖνῃ ὄρατὸς μόνον ὁ ἥμισυς δίσκος αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν τεκμηρίων καὶ ἐκ τῶν ἀσφαλεστάτων ὑπολογισμῶν τοῦ δανοῦ ἀστρονόμου Σιλλερὸυπ ὑπάρχει ἀναμφισβήτητον, ὅτι τῇ νυκτὶ τῆς 22 — 23 μαΐου 1453, ὅτε ἐξῆλθε ἡ Κωνσταντινούπολις, συνέβη ἔκλειψις σελήνης, ὑπ' ἄλλων μὲν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀγνοηθεῖσα, ὑπὸ δὲ τοῦ Μορδμὰν καὶ ἄλλων διακμφισθητηθεῖσα. Ἡ διήγησις τοῦ Βαρδάρου, συμφωνοῦσα πληρέστατα πρὸς τὰ ἐξαγόμενα τῶν ἀστρονομικῶν ὑπολογισμῶν, ἔτι μᾶλλον φαίνεται ἀξίόπιστος, ὁπόταν λέγη, ὅτι ἐμβρόντητοι ἔμειναν ἐπὶ τῇ ἐκλείψει τῆς σελήνης οἱ Ἕλληνες, ἐξῆλλοι δὲ ὑπὸ χαρᾶς οἱ Τούρκοι, ἐκλαβόντες αὐτὴν οἰωνὸν τῆς προσεχούσης νίκης των. Οὐδαμῶς λοιπὸν παραδόξον τῇ ἀληθείᾳ θὰ ἦτο, ἂν οἱ Τούρκοι, ἐξ εὐγνωμοσύνης καὶ τῆς ἐπὶ τῷ θριάμβῳ χαρᾶς ὀρμύμενοι, προσελάμβανον εἰς τὰ πολεμικὰ καὶ ἔθνηκὰ αὐτῶν σύμβολα τὴν κατὰ τὸ ἥμισυ σκοτισθεῖσαν σελήνην. Ἀλλ' ὁ κ. Σχιέρν εὐλόγως διατεινεται, ὅτι ἡ τουρκικὴ ἡμισέληνος οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸ προμνημονευθὲν ἐπεισόδιον, διὰ τὸν ἀπλοῦν λόγον, ὅτι ἦτο σύμβολον τῶν Ὀσμανῶν Τούρκων, πρὶν οὗτοι καταλύσωσι τὸ βυζαντινὸν κράτος, καὶ δὴ καὶ πρὶν ὑπερβῶσι τὰ τῆς Ἀσίας ὄρια. Ὁ σουλτάνος Ὀρχάν (1326—1360) προσήλωσεν ἀργυρᾶν ἡμισέληνον εἰς τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν, ἣν ἐδώρησάτο τοῖς στρατοῖς αὐτοῦ καὶ μάλιστα τοῖς Γεννιτσάροις. Πολλῶν δὲ πρότερον τοῦ Ὀρχάν, ὁ σουλτάνος Μωάμεθ Τεκές (1192—1200) ἐλόσησε δι' ἡμισέληνον τὴν σημερινήν του, ὅτε ἤρχε τῶν Τούρκων τοῦ Χουαρέσμ,

ὡν τὸ βασίλειον εἶχεν ἰδρυθῆ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ βασιλείου τῶν Σελτούκων. Ἐὰν οὕτως ἔχει τὸ πᾶρμα, ζήτημα ἀναφέρεται, πόθεν ἔλαβον οἱ Τούρκοι τὴν ἡμισέληνον; Ὁ ἀναλογιζόμενος ὁπόσον σπανῶς συνδέονται τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα πάντων τῶν μωαμεθανικῶν φύλων μετὰ τοῦ θρησκευματος αὐτῶν, θὰ ἀνζητήσει τὴν γένεσιν τοῦ συμβόλου ἐν αὐτῷ τῷ Ἰσλάμ. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Ἰσλάμ εἶνε ῥητὴ διακμάρτυρισις κατὰ τοῦ Σαβαίτου καὶ τῆς ἀστερολατρίας του, ἀπίθανον φαίνεται, ὅτι ὁ Μωάμεθ ἔδωκε τοῖς ὀπαδοῖς του σύμβολον ἐν τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἀφ' οὗ αὐτὸς τοὺς ἐδίδαξε «νὰ μὴ κλίνωσι γόνυ μήτε πρὸ τοῦ ἡλίου, μήτε πρὸ τῆς σελήνης, ἀλλὰ πρὸ τοῦ δημιουργήσαντος ἀμφοτέρω Θεοῦ», καὶ ἀφ' οὗ τὸ «σαντὰκ σερῖφ» ἦτο ἡ τοῦ Προφήτου ἰσὴρ σημαία οὐδεμίαν φέρει ἡμισέληνον. Οἱ Τούρκοι, πρὶν προσέλωσιν εἰς τὸ Ἰσλάμ, ὀλίγον ἢ οὐδὲν κατὰ τὴν θρησκείαν διέφερον τῶν ἄλλων λαῶν τῆς ἀλταϊκῆς φυλῆς, Τουγκουσίων, Μογγόλων, Σιμογετῶν, Φίνων κ.λ. ὠμολογοῦν δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐν τῇ βορείῳ Ἀσίᾳ εὐρέως διαδεδομένου Σχάμανισμοῦ. Αὐτὸς ὁ Τσιγκίς Χάν, ὁ ἀκμάσας περὶ τὴν λήξιν τοῦ 12 αἰῶνος, δὲν ἦτο μωαμεθανός. Ὁπαδὸς τοῦ Προφήτου ἐγένετο μάλιστα ὁ ἔγγονος ἐκείνου καὶ πλεῖστα ἄλλα τῶν δημοφύλων σιριῶν, μεθ' ὧν ὁ μάχμος ἠγεμὼν τῷ 1209 ἐξεπύρθησε τὸ μέγα σινικὸν τεῖχος καὶ ἴδρυσεν τὸ βασίλειον τῶν Μογγόλων πρὸς βορρᾶν τῆς Σινικῆς. Ὁ τὰ κατορθώματα τούτου ἱστορήσας σύγχρονος Μεγχοῦγκ ἐκ Σινικῆς διαβεβαίωσι, ὅτι ἡ μεγάλη τῶν Τατάρων πολεμικὴ σημαία εἶχεν ἐννέα λευκοτάτας ἵππων οὐρὰς καὶ τὴν ἡμισέληνον, ἥτις διὰ τοῦτο οὕτε ἑλληνικὴ εἶνε, οὕτε ἀραβικὴ, ἀλλ' ἀλταϊκὴ. Ἀλταϊκὰ ὡσαύτως εἶνε πολλὰ ἔθιμα καὶ παραδόσεις Τούρκων καὶ Τατάρων τῆς νοτίου Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας, οὐδὲν κοινὸν ἔχοντα πρὸς τὸ Ἰσλάμ. λ. χ. αἱ ἐκστάσεις, αἱ χειρονομίαι καὶ οἱ κρωγμοὶ τῶν δεξιῶν, ἡ μαλακκυσίς ὤμου κρέατος ὑπὸ τὰ ἐπίπια, ἡ σφαγὴ τοῦ βασιλικοῦ ἵππου ἅμα τῇ τελευτῇ τοῦ σουλτάνου, ἡ πρόσληψις κυναρίων εἰς φυλακὴν τῶν σκηνῶν, αἱ τεχνικαὶ πυραμίδες ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν φονευμένων πολεμίων κ.λ.

Π ΕΦΗΜΕΡΙΣ «ΦΙΓΑΡΩ»

Κατὰ τὸν δημοσιευθέντα ἐσχάτως ἀπολογισμὸν τῆς γνωστῆς ἐφημερίδος τῶν Παρισίων «Φιγαρῶ», αἱ εἰσπράξεις τῆς ἐφημερίδος ταύτης, διὰ τὸ ἔτος 1880, ἀνῆλθον εἰς φρ. 5,919,000, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς φρ. 3,614 000, εἰς τοὺς μετόχους δ' αὐτῆς διενεμήθη τὸ καθαρὸν κέρδος φράγ. 2, 305,000. Ἐκ τῶν ἐσόδων, φρ. 2,116,000 προέκυψαν ἐκ συνδρομῶν, φρ. 2,178,000 ἐκ πωλήσεως φύλλων καὶ φρ. 1,625,000 ἐξ εἰδοποιήσεων. Κατὰ τὸ 1880 τὸ «Φιγαρῶ» ἔδραπάνησε: φρ. 1, 889,000 διὰ χάριτην, τυπωτικὰ καὶ φρόν, φρ.